

Samen werken aan goed onderwijs in de stad

**Lokale educatieve agenda Groningen
2013-2016**

December 2013

Lokale educatieve agenda Groningen 2013-2016

Kinderen en jongeren optimaal uitdagen zich te ontwikkelen en hen zo goed mogelijk voorbereiden op de toekomst. Dat is wat ons bindt en waar we de komende jaren gezamenlijk aan willen werken als onderwijsbesturen, voorschoolse instellingen en gemeente. Daarom hebben we als onderwijsbesturen PO, VO en MBO, voorschoolse instellingen en gemeente een nieuwe gezamenlijke educatieve agenda opgesteld, die als kader dient voor ons periodiek bestuurlijk overleg, het Breed besturen Overleg Onderwijs (BBO)

Groningen Onderwijsstad

Groningen is een echte onderwijsstad. In de eerste plaats vanwege de omvang en de diversiteit. Binnen de gemeentegrenzen wordt onderwijs geboden op alle niveaus; primair, voortgezet, MBO, HBO en wetenschappelijk onderwijs. Bovendien zijn verschillende onderwijsstromingen vertegenwoordigd, wordt speciaal onderwijs aangeboden en wordt internationaal onderwijs aangeboden.

Van primair tot wetenschappelijk onderwijs ontvangen zo'n 98.000 burgers uit stad en regio onderwijs in de stad. Daarnaast ontwikkelen nog eens zo'n 3.000 kinderen zich op een voorschoolse voorziening. Bij elkaar bieden we in de stad ruim 100.000 burgers kansen op ontwikkeling tot zelfstandige, zelfredzame en betrokken burgers.

Daarmee is Onderwijs ook economisch een factor van belang; de onderwijssector in de stad biedt, inclusief voorschoolse instellingen, werk aan ruim 15.000 personen.

In de tweede plaats heeft Groningen een rijke onderwijstraditie. Groningen was in een ver verleden al één van de eerste steden in Nederland met een universiteit. Meer recent hebben nieuwe onderwijsconcepten zoals de Middenschool, de Vensterschool (dat landelijk model stond voor de Brede School) en het Technasium hun wortels in Groningen. En ook nu staan we niet stil; bijvoorbeeld door een nieuwe impuls te geven aan het Vensterschoolconcept, te experimenteren met de Kubusschool en de groeiende ketensamenwerking rondom het voorbereidend en middelbaar beroepsonderwijs.

Het Groninger Onderwijspact

Gezamenlijk staan we voor het belang van onderwijs in Groningen. Onze gezamenlijke ambitie is het onderwijs in Groningen op een hoger plan te brengen en het leerklimaat te optimaliseren. We gaan voor kwalitatief goed onderwijs dat goed op elkaar aansluit en dat de ondersteuning biedt die aansluit bij de leerlingen.

Via onze educatieve agenda pakken we gezamenlijk de thema's op die van belang zijn om leerlingen goed voor te bereiden op hun toekomst en het onderwijs als geheel verder te verbeteren.

Daarnaast willen we een dynamiek op gang brengen van ontwikkeling en vernieuwing, die niet direct toewerkt naar een vastomlijnd resultaat, maar die energie geeft en onderwijsgevend inspireert tot verdere ontwikkeling van hun vak.

Vanuit die ambitie hebben we op 3 juni 2013 gezamenlijk het Groninger Onderwijspact 'samen werken aan Groningen Onderwijsstad' ondertekend. In dit pact hebben we vijf gezamenlijke opgaven

geformuleerd waaraan we met het brede onderwijsveld willen werken, en hebben we het Groninger College van Onderwijs opgericht. De vijf opgaven zijn:

1. De basis op orde; een stimulerende leeromgeving

Over de hele linie is de basiskwaliteit van het onderwijs voldoende. Leerlingen krijgen les van bekwame leerkrachten en hebben een veilige en stimulerende leeromgeving. Duurzame onderwijsgebouwen hebben een gezond en fris binnenklimaat. Wij zien het als onze gezamenlijke opdracht dat ieder kind een geschikte plek heeft, en geen enkel leerplichtig kind thuiszit.

2. Een leven lang leren in doorgaande leerlijnen

Kinderen worden van jongs af aan gestimuleerd en uitgedaagd. Dit begint al voordat kinderen naar school gaan, en loopt door tijdens het werkzame leven. We zien het als onze gezamenlijke opdracht om de verschillende schakels in het onderwijs goed op elkaar aan te sluiten. Zodat kinderen de stap naar het onderwijs goed kunnen maken en hun schoolcarrière soepel kunnen doorlopen.

Ook buiten school en in de thuissituatie leren kinderen en doen zij nieuwe ervaringen op. Daarom zetten we ons in om ook buiten de school een omgeving voor hen te creëren die hun ontwikkeling optimaal ondersteunt.

3. Onderwijs leidt op voor de arbeidsmarkt

Onderwijs wordt afgesloten met een diploma, maar het uiteindelijke doel is voorbereiding op een leven als zelfstandig, zelfredzaam en betrokken burger. Het succes van het onderwijs hangt in belangrijke mate af van de vraag in hoeverre we er in slagen leerlingen daadwerkelijk voor te bereiden op de arbeidsmarkt. We willen daarom een grotere betrokkenheid van werkgevers bij het onderwijs organiseren. Met als doel dat jongeren een opleiding hebben genoten waar daadwerkelijk vraag naar is, en beter zijn toegerust voor de arbeidsmarkt.

4. Toekomstbestendig onderwijs

We willen duurzaam onderwijs waarin leerlingen worden opgeleid voor de samenleving van de 21^e eeuw. Sociale vaardigheden, probleemoplossend vermogen, duurzame ontwikkeling en internationalisering zijn hierin belangrijke termen. We stimuleren talentontwikkeling en een onderzoekende houding; leerlingen mogen zich onderscheiden. Dit vraagt ook van de organisaties een inspirerende en duurzame werkomgeving, en van haar medewerkers een open, lerende houding en een inzet om zichzelf te blijven ontwikkelen. We willen voor verbinding zorgen tussen de samenleving en het leren op school, en nieuwe kennis inzetten voor verdere verbetering en innovatie in het onderwijs.

5. Brede vorming

Onderwijs is meer dan kennis en kwalificatie. Persoonlijke ontwikkeling en vorming zijn eveneens van groot belang om kinderen en jongeren voor te bereiden op een leven als zelfstandig, zelfredzaam en betrokken burger. Brede maatschappelijke vorming en talentontwikkeling hebben bovendien ook weer een positieve invloed op leerprestaties. We bieden jongeren ruimte om zich te vormen en te handelen als burger in spé. We zien het als onze gezamenlijke opdracht om kinderen en jongeren die bagage mee te geven die zij nodig hebben om te kunnen functioneren als zelfstandig, zelfredzaam en betrokken burger in de toekomstige samenleving.

Relatie onderwijspact en educatieve agenda

Deze ambitie en geformuleerde opgaven in het Onderwijspact vormen een leidraad voor onze gezamenlijke bestuurlijke agenda.

Deze educatieve agenda stellen we op voor de periode 2013 – 2016, maar heeft als werkagenda een dynamisch karakter. Landelijke ontwikkelingen, nieuwe inzichten of initiatieven vanuit het Gronings

College van Onderwijs kunnen in de loop van de tijd leiden tot aanpassing of uitbreiding van onze gezamenlijke bestuurlijke agenda.

De thema's die we in onze LEA benoemen zijn echter niet één op één gekoppeld aan de vijf opgaven in het Onderwijspact. Dat heeft verschillende redenen: een aantal thema's is onder verschillende opgaven te scharen en op een aantal punten is bestuurlijke afstemming nodig, los van de geformuleerde opgaven in het onderwijspact.

Bovendien is de werking van het onderwijspact breder dan dat van de Lokale educatieve agenda. Zo vormt het hoger onderwijs geen onderdeel van het Breed Besturen Overleg Onderwijs (BBO) en maakt dus geen deel uit van de LEA. Het breder samengestelde College van Onderwijs vormt het centrale podium voor de gezamenlijk geformuleerde opgaven in het Onderwijspact.

Onze gezamenlijke educatieve agenda hebben we geordend langs de volgende thema's:

1. Een goede start in het onderwijs
2. Iedere leerling een geschikte plek met ondersteuning die het nodig heeft
3. Een stimulerende leeromgeving
4. Brede talentontwikkeling
5. Gezond binnenklimaat op frisse en duurzame scholen
6. Opleidingen bereiden voor op de arbeidsmarkt

1. Een goede start in het onderwijs

We willen alle kinderen een goede start bieden in het onderwijs. Om dat te realiseren willen we zo veel mogelijk voorkomen dat kinderen al met een achterstand aan het leerproces beginnen. Daarom zetten we gezamenlijk vanuit voorschoolse instellingen, primair onderwijs en gemeente in op vroegtijdige signalering van achterstanden en intensivering van de voor- en vroegschoolse educatie. Daarvoor hebben we bestuursafspraken gemaakt met het rijk onder de noemer 'Intensivering VVE en extra leertijd voor jonge kinderen'. Deze afspraken lopen van 2012 tot 2015 en worden gevolgd door de onderwijsinspectie via periodieke bestandopnamen.

De bestuursafspraken hebben we op lokaal niveau uitgewerkt in concrete resultaatafspraken ten aanzien van bereik en leerwinst, en in activiteiten voor de periode 2012 -2015.¹ Deze afspraken sluiten aan bij het bestaande VVE beleid (Uitvoeringplan Kansen voor jonge kinderen) en de bestuursafspraken die in 2012 met het Rijk zijn gemaakt.

Wat gaan we daarvoor doen

Vanuit het BBO is een werkgroep VVE ingesteld, waarin voorschoolse instellingen, primair onderwijs, JGZ/GGD en gemeente zijn vertegenwoordigd. Deze werkgroep heeft de opdracht om de gemaakte bestuursafspraken uit te werken in lokale acties ter intensivering van VVE in Groningen, en om de gezamenlijke (prestatie)afspraken te volgen.

2. Iedere leerling een geschikte plek met ondersteuning die het nodig heeft

Willen we iedere leerling een geschikte plek bieden dan moeten we de ondersteuning organiseren die het daarbij nodig heeft. Rondom de afstemming van Onderwijs, Ondersteuning en Zorg staan we aan het begin van een aantal grote bewegingen. De invoering van Passend Onderwijs en de decentralisaties van de Jeugdzorg, AWBZ en Participatiewet zijn belangrijke stelselwijzigingen met grote consequenties voor de uitvoering en samenwerking op lokaal niveau.

Onderwijsbesturen, gemeente en andere betrokken partijen zijn doordrongen van het belang deze ontwikkelingen in samenhang op te pakken; alleen dan is het mogelijk om een effectieve, afgestemde werkwijze te ontwikkelen om leerlingen die ondersteuning te kunnen bieden die zij nodig hebben om hun schoolloopbaan met voldoende bagage af te ronden.

We gaan voor passend onderwijs. Onze ambitie is dat alle kinderen en jongeren die naar school moeten ook daadwerkelijk een plek hebben binnen het onderwijs. Dat is helaas in de praktijk nog niet altijd het geval; vooral bij de overgangen tussen scholen komen er nog wel eens leerlingen tussen wal en schip. Om er voor te zorgen dat niemand gedwongen thuis zit, ieder kind een geschikte plek krijgt en om langdurig schoolverzuim te voorkomen is samenwerking tussen schoolbesturen onderling en met de gemeente noodzakelijk. We willen de zorg zo vroeg, kort, licht en dichtbij mogelijk bij het onderwijs organiseren, en een goede aansluiting realiseren tussen onderwijs en gemeentelijke zorg. Ons uitgangspunt is één kind, één gezin, één plan, één regisseur.

¹ Deze afspraken zijn vastgesteld in het BBO van 25 februari 2013.

Voortijdige schooluitval gaan we tegen. Dat is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van schoolbesturen en gemeente, die begint bij het handhaven van de leerplicht. Ook als de formele leerplicht en kwalificatieplicht zijn verstreken (bij 18 jaar) blijft dit het doel. Daarvoor hebben we in regionaal verband een convenant VSV 2012 – 2015 afgesloten.² Dat convenant werken we uit in een regionaal programma, volgens de structuur die de convenantpartners in het programma hebben vastgelegd.

Wat gaan we daarvoor doen.

Gemeente en onderwijsbesturen werken de komende periode gezamenlijk aan:

Afstemming tussen de invoering van Passend onderwijs en decentralisaties sociaal domein.

- Onderwijsbesturen en gemeente organiseren continue afstemming in de ontwikkelingen tussen Passend onderwijs en de Decentralisatie van de Jeugdzorg, de WMO en de Participatiewet. Aandachtspunten daarbij zijn o.a. vroegsignalering, indicatiestelling, arrangementen, hiaten in het aanbod, leerlingenvoer, onderwijshuisvesting en toeleiding naar de arbeidsmarkt. Gemeente en samenwerkingsverbanden formuleren gezamenlijke ontwikkelopgaven om een goede aansluiting tussen de verschillende ontwikkelingen te realiseren.
- De samenwerkingsverbanden PO en VO organiseren vooralsnog jaarlijks op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met de gemeente over de ondersteuningsplannen die worden opgesteld in het kader van Passend Onderwijs.
- Schoolbesturen en gemeenten formuleren gezamenlijk ontwikkelopgaven om de samenhang tussen passend onderwijs (PO, VO en MBO) en decentralisaties in het sociaal domein goed op elkaar af te stemmen. De door het BBO ingestelde regionale 'kerngroep zorg-onderwijs', krijgt de opdracht de ontwikkelopgaven uit de ondersteuningsplannen lokaal/regionaal uit te werken en te monitoren.

Verbetering van het overgangsproces van school naar school.

- Schoolbesturen maken via het BBO gezamenlijke afspraken over een soepele overgang tussen primair en voortgezet onderwijs.
- De commissie 'aan boord' inventariseert jaarlijks in een gezamenlijke bijeenkomst in mei/juni welke jongeren mogelijk niet kunnen worden geplaatst in het VO, en worden afspraken gemaakt over vervolgcities.
- Ten behoeve van goede keuzes voor vervolgonderwijs organiseren schoolbesturen het basisonderwijs meer (structureel) voorlichting over beroepen en beroepsperspectief.
- Schoolbesturen ontwikkelen/hanteren digitale doorstroomdossiers voor de overgang PO-VO en VMBO-MBO, waarbij de overgang van de jongeren naar het vervolgonderwijs kan worden gevolgd. Voor de overgang PO-VO hanteren we daarbij de systematiek van de Plaatsingswijzer.
- Onderwijsbesturen VO/VSO/PRO/MBO maken samenwerkingsafspraken over toeleiding naar entree-onderwijs MBO, dat per 1 augustus 2014 wordt ingevoerd.
- Via het programma 'toptechniek in bedrijf' stimuleren onderwijsbesturen en gemeente de instroom in techniek op het VO en verbeteren we de doorgaande leerlijn vmbo-mbo op het gebied van techniek. (zie ook 6. Opleidingen bereiden voor op de arbeidsmarkt).

² Voor de RMC-regio Centraal en Westelijk Groningen. Bij de uitvoering werken we samen met de andere 2 RMC-regio's in de provincie Groningen.

Verbeteren van de verbinding tussen partners in het onderwijs en de zorg, met duidelijke afspraken over onderlinge taken en rollen.

- We geven uitvoering aan de afspraken in het kader van Zorg voor jeugd Groningen en de 'verwijsindex' die daarin wordt gehanteerd. Deze uitvoering evalueren we periodiek.
- Schoolbesturen en gemeente voeren het regionaal programma uit dat is vastgesteld op basis van het convenant VSV 2012-2015.
- Gemeente en schoolbesturen brengen de ondersteuning en zorgvoorzieningen rondom het onderwijs in kaart en maken onderlinge afspraken over de inzet van ondersteunende voorzieningen.
- Gemeente en schoolbesturen nemen hun eigen verantwoordelijkheid in het op orde hebben van de interne werkprocessen en zoeken naar verbeteringsmogelijkheden in de samenwerking ten aanzien van leerplicht en vsv. Gemeente en schoolbesturen stemmen werkprocessen en de structuur af voor ondersteuning, zorg en leerplicht in het onderwijs.

3. Een stimulerende leeromgeving

We willen een omgeving creëren waarin leerlingen optimaal worden gestimuleerd en uitgedaagd hun talenten te ontdekken en benutten. Door hoge verwachtingen te stellen willen we leerlingen uitdagen zo goed mogelijk te presteren. We werken toe naar verhoging van de leeropbrengsten. Dat vraagt een veilig pedagogisch klimaat en een ontwikkelingsstimulerende omgeving voor kinderen op school, maar ook buitenschools, en thuis.

We willen de samenhang in voorzieningen verbeteren. In ambitiedocument Nieuwe Impuls Groninger Vensterschool hebben we een gezamenlijke ambitie vastgelegd ten aanzien een samenhangende aanpak van onderwijs, opvang en zorg. De komende jaren voeren we die aanpak door.

Een stimulerende leeromgeving betekent ook differentiëren; kinderen hebben immers wisselende onderwijsbehoeften. Voor sommige leerlingen kan intensiveren of uitbreiden van onderwijstijd bijdragen aan betere leerprestaties. Het aantal kinderen dat gebruik maakt van vormen van extra onderwijstijd willen we laten stijgen. We willen ook buitenschoolse activiteiten zo inrichten dat zij bijdragen aan de ontwikkeling van basisvaardigheden en het ontdekken van talenten.

Ook willen we een uitdagende omgeving creëren voor hoger begaafde en excellerende kinderen, door specifieke aandacht voor deze groep via onderwijsvoorzieningen zoals plusklassen en Leonardoklassen. Tot slot bieden we een doorgaande lijn voor Engelstalig internationaal onderwijs in de regio, startend in de voorschoolse periode, via primair en voortgezet onderwijs naar hoger onderwijs.

Bij het creëren van een stimulerende omgeving zijn leerkrachten cruciaal. We zetten ons daarom in om ook hen een inspirerende en duurzame werkomgeving te bieden, en een open, lerende houding bij medewerkers te stimuleren.

Wat gaan we daarvoor doen

- Gemeente, primair onderwijs en voorschoolse instellingen stellen gezamenlijk een ambitiedocument Nieuwe Impuls Vensterschool vast, gebaseerd op de aanbevelingen uit het evaluatierapport 'nieuwe verhoudingen, nieuwe Dynamiek'. Daarin leggen gemeente, primair onderwijs en voorschoolse instellingen de gezamenlijke ambitie vast ten aanzien van een samenhangende aanpak van onderwijs, opvang en zorg. Professionalisering, samenwerking tussen organisaties en betrokkenheid van ouders zijn daarin centrale thema's.

Schoolbesturen voeren de regie bij deze impuls, de gemeente faciliteert hen daarbij. Voor de begeleiding van de ontwikkeling wordt een gezamenlijke stuurgroep Vensterschool gevormd waarin PO, voorschoolse instellingen en gemeente zijn vertegenwoordigd.

- Schoolbesturen volgen de ontwikkeling van leeropbrengsten en maken ze transparant. We bespreken de uitkomsten en stimuleren onderlinge kennisuitwisseling.
- Gemeente en primair onderwijs maken afspraken over het uitbreiden van voorzieningen voor intensivering en/of uitbreiding van onderwijstijd. Het project 'Verlengde schooldag' zetten we voort in het kader van het convenant 'intensivering VVE en extra leertijd voor kinderen'.
- Schoolbesturen maken onderling afspraken om de doorgaande lijn tussen primair en voortgezet onderwijs te verbeteren.
- Schoolbesturen werken aan een veilig en stimulerend pedagogisch klimaat. De gemeente en schoolbesturen zoeken naar samenhang in binnen- een buitenschoolse aanpak door in twee wijken de werkwijze van de vreedzame school uit te breiden naar de vreedzame wijk.
- Schoolbesturen bieden een uitdagende omgeving voor hoogbegaafde en excellerende leerlingen. Schoolbesturen zetten zich in om een gedifferentieerd palet aan onderwijsvoorzieningen voor hoogbegaafde leerlingen te organiseren en de aansluiting met ondersteunende (zorg)voorzieningen te verbeteren. De onder het BBO functionerende werkgroep Hoogbegaafdheid verkent de mogelijkheden afspraken te maken over de overgang PO-VO.
- Schoolbesturen zetten zich in hun personeelsbeleid in voor duurzame inzetbaarheid van het personeel en het stimuleren van een open lerende houding van medewerkers. Schoolbesturen PO onderzoeken de haalbaarheid van een regionaal personeelscentrum dat duurzame inzetbaarheid, behoud van werkgelegenheid en kwaliteitsversterking stimuleert.

4. Brede talentontwikkeling van kinderen en jongeren

Naast kwalificeren heeft het onderwijs ook een belangrijke rol in de persoonlijke ontwikkeling van kinderen. Deze persoonlijke ontwikkeling kan bovendien bijdragen aan de leerprestaties.

We zetten ons in voor een brede talentontwikkeling, waarbij zowel binnenschools als buitenschools aandacht is voor culturele en kunstzinnige vorming, bewegen, duurzaamheid en techniek. Opgroeien in armoede mag geen belemmering zijn om je talenten te kunnen ontdekken.

Wat gaan we daarvoor doen

Dit doen we door op elkaar afgestemde activiteiten te ontplooiën op de verschillende talentgebieden die we onderscheiden:

- Bewegingsonderwijs en buitenschools beweegaanbod
- Culturele en kunstzinnige vorming
- Wetenschap en techniek
- Maatschappij en samenleving

Via het gemeentelijk armoedebeleid worden financiële drempels om talenten te ontdekken voor kinderen die opgroeien in armoede zoveel mogelijk weggenomen.

Bewegingsonderwijs en buitenschools beweegaanbod

Voldoende bewegen en het ontwikkelen van motorische vaardigheden is van belang voor elk kind. Het is van belang voor de gezondheid, het welbevinden en er zijn aanwijzingen dat het ook cognitieve vaardigheden stimuleert.

Gemeente en schoolbesturen PO, zetten zich daarom onder de noemer van 'Bewegen voor kinderen: slim, fit en gezond' gezamenlijk in voor het verbeteren van de kwaliteit van het bewegingsonderwijs en het buitenschools sport- en beweegaanbod. Dit doen we door de inzet van meer vakleerkrachten en gekwalificeerde leerkrachten bewegingsonderwijs in, het versterken van de samenhang tussen het beweegaanbod binnen en buiten schooltijd en het stimuleren van samenwerking op wijkniveau.

In september 2013 hebben de gemeente en vijf schoolbesturen een convenant ondertekend. Dit convenant bevat afspraken over drie proefprojecten die in schooljaar 2013-2014 uitgevoerd worden in drie wijken in de stad. Tijdens deze proefprojecten experimenteren we met de nieuwe werkwijze. De Hanzehogeschool en de RUG onderzoeken de effectiviteit van de nieuwe werkwijze en de samenhang tussen beweging(sonderwijs) en leerprestaties.

Culturele en kunstzinnige vorming

De actieve kennismaking met kunst en cultuur stimuleert persoonlijkheidsvorming bij kinderen, zoals de ontwikkeling van creatief talent, van smaak en het vermogen dit onder woorden te brengen, en van reflectie op jezelf en op de wereld.

De gemeente heeft samen met Rijk, provincie, het onderwijs en culturele instellingen *Cultuureducatie met Kwaliteit* ontwikkeld, een Gronings programma voor de periode 2013-2016 om cultuureducatie in het basisonderwijs te verbeteren. Doel is meer samenhang, meer maatwerk en een betere kwaliteit. Daarnaast investeert de gemeente, vanaf schooljaar 2013-2014 weer samen met het Rijk, in cultuureducatie in het VO met een bijdrage aan de Cultuurkaart.

Wetenschap en Techniek

We stimuleren een onderzoekende houding van leerlingen. We willen de aandacht voor techniek in het onderwijs vergroten en de keuze voor een technische opleiding stimuleren. Dit doen we onder meer via het Technasium en door op enkele scholen te experimenteren met het concept van de 'Kubusschool', een basisschoolvariant op het Technasiumconcept.

Daarnaast doen we dit door uitvoering van het programma 'Toptechniek in bedrijf' en door ondersteunende voorzieningen zoals het organiseren van buitenschoolse activiteiten en het Infoversum. In het kader van het Techniekpact leveren we een bijdrage aan de Regionale Actieagenda Techniek Noord Nederland. (zie ook 6. *Opleidingen bereiden voor op de arbeidsmarkt*)

Maatschappij en samenleving

We willen leerlingen voorbereiden op een leven als sociale, zelfredzame en verantwoordelijke burgers in de toekomstige samenleving. We willen daarom hun sociale competenties en het bewustzijn op het gebied van natuur en duurzaamheid stimuleren. Dit bedden we in in het regulier onderwijs.

5. Een gezond binnenklimaat op frisse en duurzame scholen

Voor goede leerprestaties is ook een goed binnenklimaat van belang. Op dit moment wisselt het binnenklimaat van schoolgebouwen sterk. Bestaande normen voldoen eigenlijk niet meer. Gemeente en schoolbesturen zetten zich daarom gezamenlijk in voor verbetering van het binnenklimaat. De basis daarvoor ligt in het integraal huisvestingsplan 2012-2015 'Fris en duurzaam'.

We stellen ons ten doel dat in 2016 alle schoolgebouwen in het PO/SO voldoen aan de norm van het concept 'De Frisse school'.

Wat gaan we daarvoor doen

- De gemeente voert het integraal huisvestingsplan 2012-2015 'Fris en Duurzaam' uit. Dit plan werken gemeente en schoolbesturen uit in een gezamenlijk plan voor frisse en duurzame scholen.
- Gemeente en schoolbesturen stellen een plan op om gefaseerd tot uitvoering van de verbetering te komen zodat in 2016 alle PO en SO-scholen voldoen aan de norm van het concept 'De Frisse school'. In bredere zin zet de gemeente Groningen zich in om de gemeentelijke gebouwen te verduurzamen.
- De gemeente onderzoekt de mogelijkheden om voor nieuwbouw en verbouw van scholen de verordening onderwijshuisvesting aan te passen, en het huidige voor bekostiging genormeerde stelsel te wijzigen in een offertestelsel.
- Gemeente en primair onderwijs maken afspraken over de overgang van het onderhoud van onderwijsgebouwen per 1 januari 2015, zodra meer duidelijkheid bestaat over het wettelijk kader daarvoor.

6. Opleidingen bereiden voor op de arbeidsmarkt

Onderwijs bereidt kinderen en jongeren voor op een zelfstandig bestaan en een positie op de arbeidsmarkt. Dat betekent dat een startkwalificatie belangrijk is. Maar ook dat uiteindelijk centraal staat, de mogelijkheid om je daadwerkelijk te kunnen redden op de arbeidsmarkt en in de samenleving.

We blijven ons als gezamenlijke partijen daarom inzetten op (voortdurende) verbetering van de aansluiting met de arbeidsmarkt. Centraal staan daarin bij ons:

- Versoepelen van de overgang tussen school en bedrijfsleven
- Stimuleren van opleidingsrichtingen met een relatief grote verwachte vraag vanuit de arbeidsmarkt; techniek en zorg.

Daarnaast internationaliseert de arbeidsmarkt; buitenlandse werknemers (met hun kinderen) vestigen zich hier, Nederlandse werknemers vinden werk in het buitenland. Om leerlingen op en in een internationale omgeving te kunnen voorbereiden zien we tweetalig en internationaal (engelstalig) onderwijs als wezenlijk onderdeel van de onderwijsinfrastructuur in Groningen.

Wat gaan we daarvoor doen:

- Onder de noemer Traject van de Toekomst ontwikkelen onderwijsbesturen en gemeente een sluitende aanpak voortijdig schoolverlaten waarbij zorg en de aansluiting op de arbeidsmarkt integraal onderdeel van de aanpak uitmaken.
- Onderwijsbesturen en gemeente gaan door met het BBL-offensief waarin we samenwerken om voor iedere leerling een werkplek te vinden. We maken daarbij gebruik van een BBL-scan voor vmbo-ers die naar BBL-plek gaan, om een betere begeleiding van de jongeren en een grotere betrokkenheid van het bedrijfsleven te realiseren. Daarbij stimuleren we het creëren van BBL-plekken bij de (semi)overheid via de GOA-publiek.
- Onderwijsbesturen en gemeente proberen via afspraken met werkgevers meer opleidingen met baangarantie aan te bieden.
- We voeren een pilot uit voor een Groningse Werkschool, gericht op leerlingen van het VSO/PRO. Op basis van de resultaten besluiten we over een eventueel vervolg. Tegelijkertijd

vragen we landelijk aandacht voor de knelpunten die zich voordoen op het niveau van Pro/REC en MBO-1, als gevolg van (wijzigingen in) de landelijke regelgeving.

- We bevorderen goede informatievoorziening over de arbeidsmarkt aan jongeren. Via onder meer informatie over beroepsperspectieven, loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB), en beroepskeuzevoorlichting ondersteunen schoolbesturen jongeren een reëel perspectief de arbeidsmarkt te creëren.
- We geven uitvoering aan verschillende projecten gericht op de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, zoals het Ondernemerstrefpunt, Gildeprojecten binnen zorg en welzijn, project Binn'stad, les op werkplek/bedrijventerrein.
- Via het programma 'Toptechniek in bedrijf' werken we aan de ontwikkeling van een doorgaande lijn in het techniekonderwijs tussen vmbo/mbo/hbo. Via dit programma willen we het aantal leerlingen in techniekopleidingen vergroten, en de kwaliteit van de techniekopleidingen en de aansluiting met de vraag op arbeidsmarkt verbeteren.
- We verbreden de doorgaande lijn voor internationaal (engelstalig) onderwijs door de aansluiting met de voorschoolse periode en het hoger onderwijs te versterken.

7. De organisatie: Volgen van de ontwikkelingen en afspraken

In deze Lokale educatieve agenda benoemen we een aantal thema's die voor ons als gezamenlijke partijen van belang zijn voor de optimale ontwikkeling van de kinderen en jongeren in de stad. Binnen die thema's maken we, al dan niet via werkgroepen, onderlinge afspraken via ons periodiek bestuurlijk overleg, het BBO. Het BBO is dan ook het orgaan om de voortgang op de thema's te bewaken, te bespreken, en eventueel bij te sturen.

De agenda die we hebben opgesteld is een dynamische agenda, gebaseerd op de ontwikkelingen die we nu zien en van belang achten. In de toekomst kunnen zich nieuwe ontwikkelingen voordoen, bijvoorbeeld rondom integratie van voorschoolse voorzieningen en onderwijs. Daarnaast kunnen de bijeenkomsten van het College van Onderwijs leiden tot agendering van nieuwe thema's.

Wat gaan we daarvoor doen:

De onderwerpen die we in deze LEA hebben benoemd vormen gezamenlijk een inhoudelijk kader voor het Breed Besturenoverleg Onderwijs (BBO). Via het BBO dat vier keer per jaar bij elkaar komt volgen we de ontwikkelingen op deze thema's. Voor de uitwerking van de onderdelen maken we gebruik van verschillende werkgroepen die door het BBO zijn ingesteld, namelijk:

- de werkgroep Onderwijshuisvesting
- de commissie Samen Over
- de werkgroep VVE/onderwijskansen
- de Regionale Kerngroep Zorg-Onderwijs
- de Stuurgroep Impuls Nieuwe Vensterschool
- de Werkgroep hoogbegaafden

Ten aanzien van de bestrijding van voortijdig schoolverlaten, Passend Onderwijs en de decentralisatie Jeugdzorg hebben we een overlegstructuur ingericht op regionaal en provinciaal niveau. We zorgen voor een goede borging van de verbinding met het lokaal bestuurlijk overleg via de kerngroep Zorg-onderwijs en het BBO.

Om de voortgang te volgen maken we gebruik van enkele monitors in het kader van landelijke convenanten en bestuursafspraken. Dat zijn:

- de monitor (regionale analyse) in het kader van het convenant voortijdig schoolverlaten
 - de bestandsopnamen VVE, die wordt uitgevoerd door de onderwijsinspectie in 2013 en 2015.
- Daarnaast volgen we jaarlijks de resultaten rondom VVE.

Afspraken lokale educatieve agenda Groningen 2013 - 2016

1. Een goede start in het onderwijs

Afspraken	Betrokkenen	planning
Uitwerken bestuursafspraken in prestatieafspraken en concrete acties	Werkgroep VVE	2013
Tussentijdse Rapportage voortgang bestuursafspraken	Werkgroep VVE	Voorjaar 2014
Monitoren voortgang resultaatafspraken tav bereik en leerprestaties	Werkgroep VVE	2014, 2015
Rapportage resultaten bestuursafspraken en prestatieafspraken	Werkgroep VVE	Najaar 2015

2. Iedere leerling een geschikte plek met ondersteuning die het nodig heeft

Afspraken	Betrokkenen	planning
Ontwikkeling en afstemmen Passend Onderwijs en Transformatie Jeugdzorg door de samenwerkingsverbanden PO en VO, het MBO en REC 1 en 2	SVW-en PO en VO, MBO	Najaar 2013
Organiseren OOGO met gemeenten over passend onderwijs. Dit wordt voorbereid in het provinciale afstemmingsoverleg gemeenten – onderwijs (AGO)	SWV PO en SWV VO	Begin 2014
Formuleren ontwikkelopgaven voor invoering Passend Onderwijs en afstemming decentralisaties sociaal domein	SWV PO en SWV VO, gemeenten	Voorjaar 2014
Ontwikkeling 4-jarenplan voor decentralisatie Jeugdzorg/WMO, en zorgen voor afstemming met het onderwijsveld	Gemeente	2014
Uitwerken ontwikkelopgaven ondersteuningsplan en monitoring resultaten	Kerngroep zorg-onderwijs	2014-2015
Invoeren nieuwe gezamenlijke werkwijze overgang PO-VO	PO en VO, gemeente	2013-2014
Samenwerkingsafspraken over (toeleiding naar) entree-onderwijs MBO.	VO/VSO/PRO/MBO/gemeente	2014
Aanpak knelpunten zij-instroom PO	PO, gemeente	2014
Uitvoering afspraken Zorg voor Jeugd Groningen	Onderwijs, gemeente, zorginstellingen etc.	Doorlopend
Uitvoering van het regionaal programma voortijdig schoolverlaters	VO/MBO, RMC-gemeenten iom zorginstellingen, werkplein etc.	2012-2015
In kaart brengen ondersteunende (zorg)voorzieningen rondom onderwijs vanuit gemeente en onderwijs in het kader van passend onderwijs en decentralisaties sociaal domein.	Onderwijs, gemeente	2014
Afstemmen zorgstructuur en herijken werkproces rondom schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten.	PO, VO, SO/VSO, MBO, gemeente ism werkplein	2014
Periodieke screening voortijdig schoolverlaters met als doel terugplaatsing dan wel plaatsing bij een werkgever	VO, VSO, MBO, gemeente	Doorlopend

3. Een stimulerende leeromgeving

Afspraken	Betrokkenen	planning
Ontwikkeling nieuwe impuls Vensterschool en inrichting stuurgroep Vensterschool	Gemeenten PO, voorschoolse instellingen	Najaar 2013
Uitwerken nieuwe impuls in nieuwe werkwijze Vensterschool.	Gemeenten PO, voorschoolse instellingen	2014-2015
Voortzetting project verlengde schooldag PO in het kader van bestuursafspraken 'intensivering VVE en extra leertijd voor jonge kinderen'	PO, gemeente	2013-2015
Uitvoeren evaluatie pilot brugfunctionarissen	Gemeente PO, HG	2014
Verkenning mogelijkheden verbetering afstemming doorgaande lijn PO-VO	commissie Samen Over	2014
Verkennen mogelijkheden verbeteren doorgaande leerlijn PO-VO voor hoogbegaafden / hoog scorende (zorg)leerlingen.	Werkgroep hoogbegaafdheid	2014-2015
Deelname aan samenwerkingsproject academische opleiding leraar basisonderwijs	Hanze, Stenden, NHL, RUG en PO	2013-2016
Onderzoek haalbaarheid regionaal personeelscentrum	PO, SO	2013-2014

4. Brede talentontwikkeling van kinderen en jongeren

Afspraken	betrokkenen	Planning
Bewegingsonderwijs en buitenschools beweegaanbod		
Uitvoeren convenant verbetering kwaliteit bewegingsonderwijs en buitenschools sport- en beweegaanbod (pilots bewegingsonderwijs in 3 wijken.)	Gemeente, PO	2013-2014
Vervolgafspraken bewegingsonderwijs obv convenant	PO, SO, gemeente	Voorjaar 2014
Inzet brede vakdocenten en buurtsportwerkers tbv binnen- en buitenschools bewegingsonderwijs	Gemeente, PO, VMBO, SO/VSO	2013-2016
Ontwikkeling van een nieuwe experimentele manier van bewegingsonderwijs volgens de principes van 'Talentenkracht' via het project 'ieder kind kent sporttalent'	PO, gemeente ism HG/RUG	2012-2015
Invulling van jeugdzwemmen na afschaffing van schoolzwemmen.	Gemeente iom PO	2013-2015
Culturele en kunstzinnige vorming		
Programma Cultuureducatie met kwaliteit	Gemeente, Rijk, provincie, PO	2013-2016
Bijdrage aan de Cultuurkaart	Gemeente, Rijk, CJP, VO	2013-2016
Inzet combinatiefuncties tbv binnen- en buitenschools aanbod muziekonderwijs	Gemeente	2013-2016
Wetenschap en Techniek		
Uitvoeren programma 'Toptechniek in bedrijf'	MBO, VO, PO, gem. ism o.a. werkgevers	2013-2015

Subsidiëren (buitenschoolse) voorzieningen gericht op techniek (waaronder De Jonge Onderzoekers)	gemeente	2013-2016
Uitvoeren experiment Kubusschool	PO	2012-2014
Bijdrage regionale actieagenda Techniek Noord Nederland 2013-2020	Onderwijs, gemeente ism werkgevers	2013-2016
Maatschappij en samenleving		
Uitvoering projecten Vreedzame school en Vreedzame wijk	Gemeente, PO, voorschools ism overige instellingen	2014-2015
Gemeente biedt ondersteuning aan scholen op het gebied van NDE, via (ondersteuning bij) lessen, educatief materiaal en schoolwerktuinen.	Gemeente	2013-2016
Inventarisatie duurzaamheid binnen onderwijs en opzetten prikbord duurzaamheid.	Schoolbesturen. Gemeente	2013

5. Een gezond binnenklimaat op frisse en duurzame scholen

Afspraken	betrokkenen	Planning
Ontwikkeling en Uitvoering plan voor frisse en duurzame scholen (PO en SO)	PO, SO, gemeente	2013-2016
Onderzoek mogelijkheden wijzigen verordening onderwijshuisvesting (van normvergoeding naar kwaliteitsstelsel)	gemeente	2014
procesafspraken overgang onderhoud PO (incl. SO) van gemeente naar PO/SO-besturen.	Gemeente, PO, SO	Najaar 2013/ 2014
Ontwikkelen nieuw integraal huisvestingsplan 2015 ev. Dit wordt voorbereid door de gezamenlijke werkgroep Onderwijshuisvesting.	Gemeente, PO, VO, SO	2014

6. Opleidingen bereiden voor op de arbeidsmarkt

Afspraken	betrokkenen	planning
Ontwikkelen en uitvoeren aanpak Traject van de toekomst	MBO, VSO, MC, zorginstellingen, werkplein	2012-2015
uitvoeren van de Pilot Werkschool	VO, VSO, PRO, gemeente ism werkgevers, werkplein, zorginstellingen	2014-2015
Uitvoeren programma 'Toptechniek in bedrijf'	MBO, VO, PO, gemeente ism bedrijfsleven	2013-2015
Bijdrage uitwerking Techniekagenda Noord Nederland.	Onderwijs, gemeente	2013-2016

7. De organisatie: Volgen van de ontwikkelingen en afspraken

Afspraken	betrokkenen	planning
Regionale analyse voortijdig schoolverlaten	VO, MBO, gemeente	2013-2015
Monitor voortgang VVE en extra leertijd	PO, voorschools, gemeente	2013 - 2015
Monitor resultaten VVE	inspectie	2015